Dosarul nr.2p/s-114/2024
PIGD 2-24020783-12-2p/s-22022024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 iulie 2024 municipiul Chişinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Valeriu Curicheru
Grefier Beatrice Para
Cu participarea
Petiționarului Liudmila Ghețiu
Reprezentantului petiționarului Liudmila Ghețiu, avocatul Mariana Ulinici
Persoana fizică Natalia Ghețiu
Reprezentantul persoanei fizice Natalia Ghețiu, avocatul Mariana Criclivaia
În lipsa
Reprezentantului Autorității tutelare din cadrul Preturii Ciocana Valentin Prepeliță

Examinând în şedinţă de judecată secretă, în procedură specială, cererea depusă de către *Gheţiu Liudmila*, persoană interesată *Autoritatea tutelară din cadrul Preturii Ciocana* privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară

A C O N S T A T A T:

La data de 20 februarie 2024, petiționara *Gheţiu Liudmila* s-a adresat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu cerere prin care solicită instituirea măsurii de ocrotire în privința fiicei sale Ghețiu Natalia, născută la*****.

În motivarea cererii, petiționara a invocat că fiica sa Ghețiu Natalia, născută la*****, suferă de un grad sever de dizabilitate fără termen, fiind invalid de gradul I, maladie psihică cronică „*****”. Ca urmare a bolii mentale pe care o prezintă, fapt confirm prin Raportul de expertiză extrajudiciară din 09 martie 2018, fiica sa Ghețiu Natalia nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr.2-971/18 din 26 aprilie 2019 a fost instituită măsura de ocrotire judiciară, tutela, asupra lui Ghețiu Natalia și desemnat tutore pe o perioadă de 5 ani, mama acesteia Ghețiu Ludmila, însă termenul de instituire a tutelei a expirat.

În urma bolii mintale/a deficienței fizice mintale/psihologice, cet. Ghețiu Natalia nu poate în mod deplin să conștientizeze acțiunile sale, nu poate nici măcăr exprima voința sa, fapt ce a determinat petiționara să înainteze în instanța de judecată cerere privind instituirea tutelei, ori petiționara nu este încadrată în câmpul muncii, locuiește de o perioadă îndelungată împreună cu fiica sa Ghețiu Natalia și copilul minor al ultimei, fără a avea un venit fluctuabil, iar prin alte măsuri de ocrotire judiciară nu se va putea asigura ocrotirea suficientă și deplină a persoanei fizice cet. Ghețiu Natalia.

În ședință de judecată petiționara – *Liudmila Gheţiu* a susținut cererea și a solicitat admiterea acesteia.

În ședință de judecată avocatul – *Mariana Ulinici* în apărarea drepturilor și intereselor petiționarei Ghețiu Liudmila a susținut pe deplin motivele de fapt și de drept invocate în cererea privind instituirea tutelei, solicitat admiterea acesteia.

În ședință de judecată persoana fizică – *Natalia Gheţiu* a comunicat că locuiește cu fiica și mama sa de o perioadă îndelungată de timp. Nu are o ocupație anumită, vinde semințe în piață.

Cineva i-a promis o odaie în cămin. Toți sunt hoți. Nu are preferințe politice, nu cunoaște ce este comunism sau democrație.

În ședință de judecată avocatul – *Mariana Criclivaia* în apărarea drepturilor și intereselor persoanei fizice Ghețiu Natalia a susținut pe deplin motivele de fapt și de drept invocate în cerere, solicitat admiterea acesteia. Totodată, pentru a fi evitată situația exprimării dreptului la vot de către o persoană terță, solicită privarea lui Ghețiu Natalia de dreptul de vot.

Reprezentantul persoanei interesate Autoritatea tutelară din cadrul Preturii Ciocana - *Valentin Prepeliță* fiind prezent în ședința de judecată din 04 iulie 2024, ora 11:00 min., cunoscând cu certitudine despre data, ora și locul ședinței de judecată, care a fost coordonată cu ultimul, nu s-a prezentat, nu a adus la cunoștință motivele neprezentării, de aceea instanța ținând cont de poziția participanților la proces a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Audiind petiționarul, persoana fizică, avocații, examinând materialele dosarului, instanța de judecată consideră cererea întemeiată și pasibilă de a fi admisă integral, din următoarele motive.

Articolul 32 alin.(1) din Codul civil stipulează că, *în condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.*

Potrivit art.65 alin.(1) din Codul civil, *persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.*

Din Raportul de expertiză judiciară nr.202435A0362 din 10 iunie 2024, Ghețiu Natalia suferă de maladie psihică cronică „*****. Ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională. Conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet.Ghețiu Natalia se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă Ghețiu Natalia este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

Conform art.102 alin.(3) din Codul civil - în privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Aliniatul (4) al aceluiași articol prevede că tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Reieșind din concluzia Raportului de expertiză judiciară nominalizat, se constată că Ghețiu Natalia necesită supraveghere și îngrijire permanentă, nu poate fi instituită ocrotirea provizorie (art.97 din Codul civil) sau curatela (art.102 alin.(1) din Codul civil).

Potrivit art.103 din Codul civil, (1) Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată,

un termen de până la 10 ani.

Astfel, având în vedere concluzia expertului redată în Raportul de expertiză judiciară nr.202435A0362 din 10 iunie 2024, care prevede că este puțin probabil că starea cet.*Ghețiu Natalia* se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă Ghețiu Natalia este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat, instanța conchide necesar de a admite cererea petiționarului Ghețiu Liudmila și va institui tutela pe un termen de 10 ani.

Totodată, instanța de judecată constată că pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale lui Ghețiu Natalia la instituirea măsuri de ocrotire judiciară este necesară și desemnarea unui tutore, în acest sens instanța de judecată consideră oportun de a o desemna pe Ghețiu Liudmila în calitate de tutore al persoanei fizice Ghețiu Natalia.

Potrivit art.308/11 alin.(2) din Codul de procedură civilă, la instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie; c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile; d) persoana poate alege opţiunea dorită.

În acest context, ținând cont de cele mai sus menționate, de concluzia expertului judiciar reflectată în raportul de expertiză judiciară indicat supra, de declarațiile persoanei fizice în cadrul ședinței de judecată, apreciind capacitățile facultative a acesteia la luarea unei decizii, perceperii stării de fapt a lucrurilor prin prisma unei analize minime admisibile a circumstanțelor faptice, pentru a exclude situația realizării dreptului la vot de către persoane terțe, instanța consideră oportun și necesar de a priva pe Ghețiu Natalia de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241, 308/11 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E

Se admite integral cererea depusă de către *Ghețiu Liudmila*, cu privire la instituirea măsurilor de protecție în privința persoanei fizice *Ghețiu Natalia*.

Se instituie măsura de protecție judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice *Ghețiu Natalia*, IDNP *****, născută la *****, pe un termen de **10 (zece) ani**.

Se desemnează *Ghețiu Liudmila*, IDNP *****, născută la *****, în calitate de tutore însărcinat cu ocrotirea persoanei fizice *Ghețiu Natalia*, IDNP *****, născută la *****, și administrarea patrimoniului persoanei fizice *Ghețiu Natalia*.

Se privează persoana fizică *Ghețiu Natalia*, IDNP *****, născută la ***** de dreptul la vot stabilit de Codul electoral în condițiile art.308/11 alin.(2), lit.a)-d) din Codul de procedură civilă.

Hotărârea definitivă a instanței de judecată se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător Valeriu Curicheru